

Slovo k povzbuzení na neděli 12. dubna 2026, na **Druhou neděli velikonoční – A**
Biblická čtení: Sk 2,42-47; Ž 118; 1Petr 1,3-9; Jan 20,19-31

Milé sestry, milí bratři,

jak bývá každoročně připomínáno, dnešní neděle má **vícero** názvů, vícero rovin.

Zaprvé je posledním dnem **Velikonočního oktávu**. Stále můžeme prožívat **Neděli velikonoční** jako «jeden jediný radostný den, který učinil Hospodin». V **první polovině** dnešního **evangelijního** úryvku se proto ocitáme ještě jednou v **neděli zmrtvýchvstání**, konkrétně **večer**, kdy vzkříšený Kristus přichází zavřenými dveřmi k apoštolům, přeje jim Boží pokoj a dává dar Ducha svatého k odpouštění hříchů: «Pokoj vám... Přijměte Ducha svatého. Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny».

Zadruhé je dnešní neděle již Druhou nedělí velikonoční, **osmým dnem** poté. O tom je **druhá polovina evangelijního** úryvku: Kristus se znovu zjevuje svým učedníkům, tentokrát **včetně Tomáše**, který prvního dne nebyl s ostatními, a tak nechtěl v Kristovo vzkříšení věřit, dokud se sám nepřesvědčí. A **presvědčí**: «Pán můj a Bůh můj».

Zatřetí byla dnešní neděle již ve staré církvi nazvána *Dominica in albis* („nedělí v bílých“, myšleno „šatech“). A to proto, že **novokřtěnci** až do tohoto dne chodili v **bílých řízách**, které dostali při svém křtu o velikonoční noci. Ze samé **radosti**, že jsou již křesťany.

A **nově** se dnešní neděle nazývá také *Nedělí Božího milosrdenství*. Tak ji nazval podle zjevení svaté Faustýně Kowalské svatý papež **Jan Pavel II.**, aby tím připomněl církvi sobě blízkou formu zbožnosti. A aby zdůraznil, čeho je nám **nejvíce potřeba** a co je vlastně **základem** celých Velikonoc: **Boží milosrdenství**, které **odpouští hříchy** a otevírá **nebe** jako nikdy předtím. Je příznačné, že právě v den svého zmrtvýchvstání dává Ježíš apoštolům Ducha svatého pro svátostnou **službu smíření**, k milosrdnému odpouštění hříchů.

Přestože nejvýraznějším momentem dnešní neděle je **završení Velikonočního oktávu**, který nás **skrze sváteční bohoslužbu** stále zve k určitému **vytržení** (k extázi) z **běžného** života s jeho starostmi a k naplnění **radostí** ze setkání se Zmrtvýchvstalým, a i **přestože** nejvýraznějším biblickým textem dnešní bohoslužby slova je nespíš **úryvek evangelijní**, **zkusme** svou pozornost zaměřit především **na čtení první**. Je z konce 2. kapitoly Skutků apoštolů a máme před sebou jakýsi „**sumář**“ **o životě prvotní církve**...

Kniha **Skutků**, za jejíhož autora je tradičně považován evangelista Lukáš, patří spíše mezi **mladší** knihy Nového Zákona. Dříve se sice předpokládalo, že vzniká ještě před Pavlovou mučednickou smrtí v Římě, tedy počátkem 60. let 1. století (děj Skutků totiž končí příchodem apoštola do Říma), je však pravděpodobnější, že vzniká až někdy na přelomu 80. a 90. let, kdy Lukáš psal evangelium. Někteří biblisté zastávají ještě pozdější dataci vzniku.

Buď, jak buď, zdá se, že do vyprávění o **nejprvotnější církvi** krátce po Letnicích se v mnohém propisuje již i **pozdější zkušenost** křesťanských **komunit**. O jednu až tři generace **mladších**. Což autenticitu a důležitost vyprávění nijak nediskvalifikuje, spíše naopak.

Pokud tomu tak je, že se do vyprávění propisuje i **pozdější zkušenost**, pak to, o čem text svědčí, není jen nějakým ideálem, třeba v době vzniku textu už mrtvým, ale stále **žitou realitou** toho, co je a čím má být **církev**: «Křesťané setrvali v apoštolském učení, ve společenství, v lámání chleba a v modlitbách... Drželi pevně pohromadě a měli všechno společné... Dělili svůj majetek... Těšili se všeobecné oblibě. A Pán rozmnožoval den co den počet povolanych ke spáse a církvi».

České slovo **církev**, jak známo, je odvozené z řeckého *kyriaké*, podobně jako anglické *church* či německé *Kirche*. To je část biblického jména prvotní křesťanské komunity, *ekklésia Kyriaké*, shromáždění Pánovo, shromáždění **kolem Pána**. Po Letnicích **kolem tajemné přítomnosti** Krista zmrtvýchvstalého a nanebevstoupivšího, přítomnosti **koncentrované** dle

Skutků právě: v «apoštolském učení», v «lámání chleba a v modlitbách» a ve «společenství». Odtud ona známá triáda jedinečných podob Kristovy přítomnosti, **kolem níž** se my lidé v církvi stále shromažďujeme: **martyria** (slovo Boží, křesťanská víra, svědectví života), **leitourgia** (bohoslužba a modlitba) a **koinonia** (křesťanské společenství a služba lásky).

Je zajímavé, že ještě koncem 2. století svatý **Irenej**, první velký systematik křesťanské teologie, mohl na otázku svých současníků, **kde** je dnes na zemi ten **vzkříšený Kristus**, odpovědět něco ve smyslu: Podívejte se **na křesťany**, z lidí zlých se stávají lidé dobří, z barbarů lidé ušlechtilí. Protože jsou shromážděni kolem vzkříšeného Krista, a to je proměňuje k lepšímu.

Přátelství s Kristem, vztah s Bohem skrze Ježíše by nás stále měly natolik **ovlivňovat**, že náš **život**, individuální i komunitní, by měl by měl stále aspoň nějak uskutečňovat **křesťanské ideály**, především evangelijní, ale i ty, které před námi načrtly Skutky. „**Sumář**“ o církvi by neměl být docela mrtvý, měl by být aspoň nějak **živý**. Samozřejmě, asi ne ve smyslu nápodoby všech konkrétních prvků a způsobů života, žijeme opravdu **v jiné době a v jiných podmínkách**. Ale právě ve smyslu **prvotních ideálů**. Například společenství víry, bohoslužby, solidarity, milosrdenství a lásky. A skutečné služby lidem a světu. Tyto biblické **ideály prvotní církve** by měly být stále nějak **živé**, nejen na papíře biblického textu.

Jenže **co** pro to udělat, aby slova o ideálech také nezůstala jen prázdnými slovy či dokonce frázemi? Jistěže, **leccos**... Mohli bychom se pokusit něco z toho, co všechno toto leccos může být, pojmenovat. Ale je otázka, zda by to mělo nějaký smysl.

Možná si proto zkusme odnést aspoň **povzbuzení**, že **zmrtvýchvstalý Kristus** v církvi zůstal **přítomen**, tajemně ale skutečně. **Navzdory** chybám, slabostem, hříchům, patologiím, pádům, klerikalismu, zesvětštění a všeho možného děsivého nás křesťanů. Zůstal totiž tom **podstatným**, co křesťanství tvoří: Ve svědectví **evangelia** a následné **tradice**, ve **svátostech** a v **modlitbě** a ve **společenství** slabých lidí kolem toho všeho, kolem Krista, kéž by i nějak vnímatelně.

Proto má smysl **Krista hledat**; v evangeliu a ve vyznání víry, v kostele, v modlitbě i v křesťanském společenství. Proto má smysl se duchovní **otevírat** zkušenosti s ním jako Zmrtvýchvstalým, dotyku jeho ran. A třeba i **investovat** cosi ze svého **času a sil do společenství** lidí kolem Krista, v církvi, ve farnosti, v různých formách společenství.

Pokud by naše **setkání se zmrtvýchvstalým Kristem** ústila **nejen** do Tomášova **vyznání** («Pán můj a Bůh můj») z evangelia, **ale i** do nějakého nového **uskutečnění** vyprávění Skutků («Drželi pevně pohromadě a měli všechno společné... Dělili svůj majetek... Těšili se všeobecné oblibě»), třeba by **pak** mohlo také **znovu nějak platit**: «A Pán rozmnožoval den co den počet povolanych ke spáse a církvi».

Milé sestry, milí bratři, jedním z prvních slov **zmrtvýchvstalého Krista** dle Janova evangelia bylo vedle přání **pokoje a radosti** dání **moci odpouštět hříchy**. Často se toto místo chápe jako výsostný okamžik ustanovení **svátosti smíření** jakožto jednoho z nejdůležitějších ovocí kříže a darů Zmrtvýchvstalého. A určitě nikdy není nikdy dost i toto **připomenout**. Možná ale stojí za to připomenout i to, co ke smíření s Bohem, k setkání s Boží dobrotou skrze Krista a konečně i k platné svátosti smíření patří: snaha **zadostiučinit vlastní hříchy dobrem**, láskou.

A možná právě toto, snaha **zadostiučinit zlo dobrem**, třeba i docela jiným dobrem, jiným lidem a v jiné oblasti, než jsme se provinili, může být jedním z kýžených příspěvků k **prospěchu společenství lidí kolem Krista**. Jimiž jsou nakonec nejen křesťané, ale nějak i **lidé všichni**...